

*Perla
v piesku*

TESSA AFSHAROVÁ

*Perla
v piesku*

TESSA AFSHAROVÁ

KUMRAN.SK

UKÁŽME SVOJU NÁDEJ

Americký originál**(Pearl in the Sand):**

© 2010 by Tessa Afshar
Moody Publishers, 820 N. LaSalle
Boulevard, Chicago, IL 60610
United States of America
Translated by permission.

Slovenské vydanie:

©2013 KUMRAN, s. r. o.
www.kumran.sk

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto knihy nesmie
byť reprodukováaná, uložená do
informačných systémov ani inak
rozširovaná (elektronicky alebo
mechanicky) bez predchádzajúceho
písomného súhlasu vydavateľa.

Preklad:

Jana Bálíková

Jazyková korektúra:

Eva Petrovičová

Zodpovedný redaktor:

Eva Štrbová

Obálka a grafická úprava:

Štefan Talarovič

Originál obálky:

Brand Navigation, LLC

Foto na obálke:

Dreamstime, iStock

Tlač:

Tlačiareň HEIDY, s. r. o.

Prvé vydanie

ISBN 978-80-89487-43-1

Túto knihu venujem Emi,
svojej sestre, priateľke a najväčšiemu potešeniu môjho života.

Poznámka autorky

Perly v tomto príbehu, s ktorými je spojený aj jeho názov, som použila v rámci tvorivej licencie. Hoci Egypťania v tomto období už využívali na výrobu šperkov perleť, archeologické dôkazy o použití perál máme až z obdobia o niekoľko storočí neskôr. Názov *Perleť v piesku* by však bol menej pôsobivý.

Biblia hovorí, že Rachab bola neviestka, čo je zjemnené pomenovanie prostitútky. Biblická hebrejčina má na pomenovanie prostitútok dve slová. Prvé, *kedešah*, sa vzťahuje na chrámové prostitútky. Druhé, *zonah*, sa spája s bežnými prostitútkami. O Rachabinej profesii sa v príbehu vždy zmiňujem slovom *zonah*. Dej románu vysvetľuje toto rozlíšenie.

Mnohé referencie o Rachab v Starom i Novom zákone používajú termín neviestka, čo znamená, že Izraeliti nikdy nezabudli na jej pôvod. Hoci sa o nej hovorí väčšinou vo veľmi pozitívnom zmysle, toto spojenie naznačuje, že Rachab v jej novom domove zrejme prijali so zmiešanými pocitmi. Privítali ju a obdivovali, no uvedomovali si jej minulosť.

Salmonovo meno sa v hebrejských origináloch spomína v tvaroch *Salmon*, *Šalmon* i *Salmone*.

Príbeh sa podľa možnosti opiera o biblické i archeologické zdroje. Scéna v 17. kapitole, prirovnávajúca Rachabinu skúsenosť v Jerichu

ku skúsenosti Izraelitov v Egypte počas prvej Paschy, bola inšpirovaná kapitolou v knihe Tikvy Frymerovej-Kenskej *Reading the Women of the Bible* (New York: Shoken Books, 2002, str. 297 – 300). Treba však pamätať na to, že ide o román – fiktívne rozprávanie o ženskej postave, ktorá bola veľmi dôležitá pre Židov i kresťanov. Hebrejská Biblia hovorí o tom, že Rachab sa po zničení Jericha usadila v Jerichu natrvalo, no nepoznáme ďalšie podrobnosti o jej živote (Joz 6, 25). Kresťanom odhaľuje jej osud verš v Matúšom uvádzanom rodokmeni Ježiša: *Salmon mal syna Bóza z Rachab* (Mt 1, 5). Inými slovami, Salmon a Rachab boli manželia a mali syna.

Biblia nám umožňuje nahliadnúť do Salmonovho rodinného zázemia prostredníctvom niekoľkých rodokmeňov (1 Krn 2, 11; Rút 4, 20 – 21). Je zjavné, že pochádzal z veľmi významnej rodiny z Júdovho pokolenia; jeho otec Nahason bol vodcom príslušníkov Júdovho pokolenia a sestra jeho otca bola Áronovou manželkou (Nm 2, 3 – 4). O špecifických Salmonových aktivitách a dosiahnutých úspechoch nevieme nič. No verš v Matúšovom evanjeliu je aj tak šokujúci. Ako sa mohol muž, ktorý bol prakticky židovským aristokratom, dosť významným na to, aby bolo jeho meno zaznamenané v Písme, oženiť s kanaánskou ženou, ktorá si zarábala poskytovaním pôžitku mužom? Veľká časť románu sa zaoberá práve touto otázkou. Treba však povedať, že tento aspekt príbehu je čisto fiktívny. Vieme len to, že sa Salmon s Rachab oženil a mal s ňou syna a sám Ježiš ráta túto kanaánsku neviestku medzi svojich predkov. O tom, ako došlo k tomuto manželstvu a akým prekážkam muselo čeliť, sa Biblia nezmieňuje.

Bibliu netreba spoznávať prostredníctvom románu, ale čítaním originálu. Tento príbeh nemôže nijako nahradiť silu premeny, ktorú v nás navodzuje čítanie Písma. Biblické rozprávanie o Rachab nájdete v Knihe Jozue 1 – 10, v Knihe Rút a v Evanjeliu podľa Matúša 1, 1 – 17.

Prvá kapitola

Ešte ani nenastal úsvit, keď Rachab prebralo netrzeplivé šuchnutie. „Prestaň leňošiť, dievča. Tvoji bratia a otec sú už takmer na odchode.“ A matka do Rachab ešte raz štuchla, akoby toho nebolo dost’.

Rachab zastonala a vzdala sa myšlienky na odpočinok. So zahmlenými očami a ubolená sa prinútila vstať z rohože. Už dva mesiace robila mužskú prácu, zobúdza sa pred rozodnením a po celý deň zápasila s pôdou, pričom sa jej dostávalo len málo jedla, vody či času na odpočinok, aby si obnovila sily. Bolo to márne. Hoci bola len pätnásťročným dievčaťom, vedela to. Z ich pôdy nevzišlo nič iné ako prach. Rovnako ako zvyšok Kanaánu, aj Jericho bolo v zovretí neúprosneho sucha.

Hoci vedela, že ich úsilie je márne, každý deň sa nútila driet’ takmer nad svoje sily, pretože vedela, že kým niečo robia, jej ocko má nádej. Nezniesla predstavu jeho zúfalstva.

„Dievčisko, ponáhľaj sa!“ okríkla ju matka.

Rachab, ktorá si už zvinula rohož a bola takmer oblečená, pokračovala v tichej príprave nezmeneným tempom. Nemohla by sa pohybovať rýchlejšie, ani keby bolo vo dverách kráľovské vojsko.

Do izby vstúpil jej otec, ktorý neprítomne prežúval kus stuchnutého chleba. Bledá, unavená tvár sa mu leskla od potu. Rachab si rýchlo

zaviazala šerpu a schmatla kus tvrdého jačmenného pečiva, ktoré malo byť jej raňajkami i poludňajším pokrmom. Mocne objala otca so slovami: „Dobré ráno, ocko.“

Vycúval z jej objatia. „Nezadus ma, Rachab.“ Obrátil sa k manželke a povedal: „Dospel som k rozhodnutiu. Ak dnes nenájdem nijaké známky úrody, vzdám to.“

Rachab zadržala dych vo chvíli, keď jej matka znepokojene zakvíli: „Nie, Imri! Čo s nami bude?“

Otec pokrčil plecami a vyšiel von. Obdobie jeho sebazapierania sa zjavne skončilo. Pripustil porážku. Rachab zmátožene kráčala za ním. Vedela, že tento deň nebude iný ako ostatné. Šla zhrbená pod ťarchou otcovej mizérie.

Bratia Džoa a Karim čakali vonku. Karim prežúval hroziakový koláč, lahôdku, ktorú matka nechávala najstaršiemu synovi. Zoarah, ktorá bola už rok jeho manželkou, stála blízko neho a hovorila priveľmi ticho na to, aby ju Rachab počula. Napriek tomu, že bola Rachab ustarostená, musela sa pousmiať nad tým, ako sa držali za ruky. Bolo to manželstvo z lásky, čo bolo v Kanaáne zriedkavé. Hoci Rachab podpichovala svojho staršieho brata pri každej príležitosti, jej srdce pri predstave takéhoto manželstva znežnievalo. V temnote, v ktorej dlho spal zvyšok jej rodiny, snívala o tom, že bude mať manžela, ktorý k nej bude nežný ako jej brat k svojej Zoarah. V poslednom čase však boli jej myšlienky priveľmi ťaživé na to, aby v nich zostal priestor na príjemné denné snenie.

Džoa, mladší štrnásťročný brat, stál tak ďaleko, ako to len neveľká záhrada umožňovala, a cival do prázdna. Už dlho ho Rachab nepočula vysloviť naraz viac ako tri slová. Akoby sucho pohltilo aj jeho reč. Všimla si tmavé kruhy pod jeho očami. Džoa bol vysoký a vychudnutý. Zrejme vyšiel z domu bez toho, aby sa čo len trochu najedol. Siahla po chlebe zabalenom v šerpe, rozlomila ho na polovice a jednu podala Džoaovi. I keď to bolo málo aj pre ňu, vedela, že musí vystačiť pre oboch.

„Zjedz to, mladý muž.“

Džoa ju ignoroval. Vzdychla. „Asi nechceš, aby som do teba dobiedzala celou cestou na pole, však?“

Podráždene na ňu pozrel, potom načiahol ruku. Počkala, aby sa uistila, že chlieb zje, a vykročila za otcom.

Rýchlym krokom kráčali k mestskej bráne. Rachab si všimla, že aj Karim, ktorý sa zvyčajne nepoddával pochmúrnym náladám, je od úzkosti celý popolavý. Napokon prelomil ticho, ktoré ich obklopovalo.

„Otec, išiel som do obchodu k Ebrumovi, ako si mi prikázal. Odmietol mi predat' olej i jačmeň za cenu, ktorú si mi povedal. Buď sa jeho ceny od tvojho posledného nákupu urňho zdvojnásobili, alebo si sa pomýlil.“

„Tak tam pošli Rachab. Minule to zjedнала.“

„Rachab. Mohol si povedať.“ V Karimových očiach zažiarila dobrosrdečná iskra. „Stačí pohľad na jej peknú tváričku a každá myšlienka na cenu a zisk z Ebrumovej prázdnej hlavy vyšumí.“

„To nie je pravda!“ namietla Rachab znechuteným tónom. „Ďakujem, ale nemá to nič s mojou tvárou. Jednoducho viem zjednávať lepšie ako ty.“

„Ty to nazývaš zjednávaním? Skôr je to zvodné žmurkanie.“

„Ak si nedáš pozor na jazyk, dostaneš odo mňa metlou.“

„Čušte,“ prikázal otec. „Bolí ma z vás hlava.“

„Prepáč, ocko,“ povedala Rachab a hned' skrotla. Akoby jej otec potreboval ďalšie starosti. Musí sa naučiť potláčať svoju impulzívnosť. Mal na pleciah toľké bremeno, že mu chcela byť útechou, a nie ďalšou príťažbou.

Nenachádzala slová, ktoré by ho mohli upokojiť. Dala sa viesť inštinktom a chytila otca za ruku. Chvíľu sa zdalo, že si ani nevšúma jej prítomnosť. Potom sa s nesústredeným výrazom obrátil k nej a uvedomil si jej blízkosť. Povzbudzujúco sa naňho usmiala. Vytrhol si dľaň z jej dlane.

„Na držanie sa za ručičky si priveľká.“

Začervenala sa a schovala si dľaň do záhybov šiat. Spomalila a s odstupom nasledovala mužov.

Na poli skúmali rastliny rad za radom, hľadali známky života. Nenašli nič okrem chrobákov. Napoludnie bola Rachab priveľmi deprimovaná na to, aby pokračovala. Sadla si a čakala, kým chlapi skončia svoj dôkladný prieskum. Keď sa vrátili, otec ticho mrmlal: „Čo si počneme? Čo si počneme?“

Rachab, nepozerajúc naňho, povedala: „Pod'me domov, ocko.“

Doma odhrnula dotrhaný záves, ktorý slúžil ako predné dvere, a ticho vkľzla dnu. Matka jej rukou naznačila, aby odišla. „Nechaj nás chvíľu s otcom osamote.“

Rachab prikývla a znova vyšla von. Zosunula sa pozdĺž opadávajúcej hlinenej steny nadol a čupela tam, sama uprostred predlžujúcich sa tieňov. Túžila nájsť spôsob, ako by mohla pomôcť svojej rodine, no dokonca ani Karim a Džoa si nevedeli nájsť v meste prácu. V Jerichu,

preplnenom zúfalými roľníkmi, ktorí si hľadali prácu, neboli vítaní. Ako by teda mohla pomôcť ona, ktorá je iba dievčaťom? Cez okno začula zvuk svojho mena a jej nesústredená myseľ sa vzchopila.

„Mali sme ju vlani vydať za Jama a nečakať na lepšiu ponuku,“ vravela jej matka.

„Ako sme mohli vedieť, že príde sucho, ktoré nás zničí? V každom prípade by nám to, čo nám za ňu ponúkal, nevystačilo ani na dva mesiace.“

„Je to lepšie ako nič. Porozprávaj sa s ním, Imri.“

„Počúvaj ma, ženská. On ju už nechce. Pýtal som sa. Hladuje rovnako ako my.“

Rachab zatajila dych, aby jej z rozhovoru nič neuniklo. Za normálnych okolností by jej ani len na um nezišlo potajomky načúvať, no čosi v otcovom hlase prekonalo jej zábrany. Pritisla sa k stene ako jašterica a nastražila uši.

„Imri, ak to urobíme, cesta späť už nebude.“

„Tak mi povedz, čo iné môžeme urobiť!“ Po otcovom výbuchu zavládlo ťaživé ticho. Potom prehovoril znova, jeho hlas znel ticho a unavene. „Nemáme na výber. Ona je naša jediná nádej.“

Rachab zovrelo žalúdok. Čo má v úmysle jej otec? Hlasy sa stlmili a už nič nepočula. Znepokojene prešla na koniec záhrady. V zanedbanej ohrádke dve vychudnuté kozy ohlodávali kusy zničeného kra, z ktorého zostalo už iba holé drevo. Keďže muži i Rachab pracovali celý deň na poli, ohrádku nik nevyčistil. Zacítila stuchnutý pach a pomyslela si, že vhodne dopĺňa jej rozbuřené emócie. Rodičia o nej hovorili ako o nástroji na záchranu rodiny. No nie prostredníctvom manželstva. Ako inak môže pätnásťročné dievča získať peniaze? Prudko sa nadýchla a dľaňami si zakryla tvár. *Toto by mi ocko nikdy neurobil. Radšej by zomrel.* Určite je to nedorozumenie. No zvieravý pocit v žalúdku bol čoraz silnejší.

„S mamou sme hovorili o tvojej budúcnosti, Rachab,“ prehovoril otec na druhý deň ráno, keď Rachab vstala z rohože. „Môžeš pomôcť celej rodine, dcérka, i keď to bude pre teba ťažké. Je mi to ľúto...“ Odmlčal sa, akoby nevedel, ako má pokračovať.

Ale nemusel to dopovedať. Zovrela ju hrôza, ktorá jej takmer vyrazila dych. Vedela, že sa naplnili jej najhoršie obavy. Nočná mora,

ktorú považovala za nedorozumenie, je skutočná. Jej otec ju chce predat na prostitúciu. Chce obetovať jej budúcnosť, jej cítenie, jej život.

„Museli to urobiť už mnohé ženy – dokonca mladšie ako ty,“ povedal.

Rachab naňho zdesene pozrela. Chcelo sa jej kričať. Privinúť sa k nemu a naliehať. *Nájdí iný spôsob, ocko. Prosím ťa, prosím. Myslela som, že som tvoje milované dievčatko! Že ti na mne záleží!* Vedela však, že by to bolo zbytočné. Otec sa rozhodol a jeho rozhodnutie už nič nezmení. Vzdala sa ďalších prosieb a nádejí. *Viac pre mňa nebudeš ockom*, pomyslela si. A odvtedy ho volala otec. Detská zdobnenina *ocko* bola prejavom oddanosti človeku, ktorý jej bol bližší ako ktokoľvek iný na svete. No v tej chvíli naveky otriasol jej dôverou. A keď si to uvedomila, bolo to pre ňu takmer bolestnejšie ako predstava, že bude musieť predávať svoje telo.

Akoby počul jej nevyslovené slová, vyštekol: „Mám azda na výber?“ Rachab sa odvrátila, aby naňho nemusela pozerat'. Človek, ktorého mala najradšej zo všetkých a dôverovala mu, je ju ochotný obetovať, aby zachránil zvyšok rodiny.

V Kanaáne to nebolo nič nezvyčajné. Mnohí otcovia predávali svoje dcéry na prostitúciu, aby rodina mohla prežiť. No hoci otcovo rozhodnutie nebolo ničím nezvyčajným, Rachab to neupokojilo. Vedomie, že bude musieť žiť ako prostitútko, nebolo bežnou záležitosťou.

Otec dýchal prudko a rýchlo. „V chráme ťa budú ctiť. Budú s tebou zaobchádzať dobre.“

Rachab zalapala po dychu, akoby ju udrel. „Nie. Do chrámu nepôjdem.“

„Poslúchneš ma!“ zaziapal otec. Pokrútil hlavou a stíšil hlas. „Potrebujeme peniaze, diet'a. Inak všetci vrátane teba zahynieme od hladu.“

Rachab pridusila výkrik, ktorý sa jej dral z hrdla, prinútila sa hovoriť pokojne. „Neodmietam ťa poslúchnuť, otec. Ibaže nepôjdem do chrámu. Ak to už musím robiť, nezat'ahujme do toho bohov.“

„Maj rozum, Rachab. Tam ťa budú chrániť a uctievať.“

„To, čo tam robia, nazývaš ochranou? Nechcem úctu pochádzajúcu z chrámu.“ Obrátila sa a pozrela mu priamo do očí. Sklopil zrak. Vedel, o čom hovorí. Pred rokom Rachabina staršia sestra Izzie obetovala svoje prvorodené diet'a bohu Molochovi. To diet'a bolo potechou Rachabinho srdca. Od chvíle, keď sa dozvedela, že jej sestra je tehotná, vytvorila si k nemu tesné puto. Držala ho v okamihoch po narodení, zabalila ho

do povelníka. Jeho dokonalé ústočky sa otvárali a zatvárali, akoby ju bábätko chcelo pobozkať. Od tejto nepoškvrnenej chvíle bola naplnená láskou k nemu. Jej sestra však chcela finančné zabezpečenie. Chudoba ju unavovala. A tak sa s manželom Gerazimom dohodli, že dieťa pre jeho požehnanie obetujú bohu Molochovi.

Darmo ich Rachab prosila, aby si to rozmysleli. Boli rozhodnutí. „Budeme mať ďalšie bábätko,“ vraveli jej. „Bude rovnako milé. A nebude žiť v chudobe, dostane všetko, čo sa mu zažiada.“

V deň obety išla Rachab do chrámu s nimi, pretože dúfala, že si to rozmyslia. No nič z toho, čo vravela, nimi nepohlo. Priestranstvo bolo plné ľudí, ktorí sledovali obrad. Niektorí výkrikmi povzbudzovali kňazov stojacich pred obrovskými plameňmi, zaodetých od hlavy po päty do bieleho a prednášajúcich modlitby. Rachab ten pohľad vydesil. Uvažovala o podstate boha, ktorý sľubuje blahobyť za obetovanie drahocenného dieťaťa. Aké šťastie sa dá kúpiť za takú cenu? Kým to bolo možné, držala sestrinho synčeka v náručí a nežne sa mu prihovárala. Voňal ako mlieko a medové koláče. Rachab si ho naposledy privinula a pobozkala ho na rozlúčku. Keď ho surové dlane vytrhli z Rachabinho náručia, zaplakal, no kňazove ruky sa približovali k burácajúcim plameňom.

Rachab cúvla a vrazila do Gerazima a Izzie, ktorí sa už zviezli na zem.

V ten deň sa Rachab zaprisahala, že nikdy neskloní hlavu pred takýmito bohmi. Nenávidela ich a napriek ich pozlátke ich vnímala takých, akými skutočne boli. Ako požieračov ľudskosti.

A teraz je Izzina a Gerazimova pôda spustnutá rovnako ako Imriho pozemky. Takže také je Molochovo požehnanie. Nikdy sa oň nebude uchádzať. Nie, chrám nie je pre ňu.

„Rachab,“ naliehal jej otec a hrýzol si už obhryzený necht. „Mysli na život, aký by si mala mimo chrámu. Si mladá. Nerozumieš tomu.“

Niežeby sa nebála. Život prostitútok mimo chrámu bol ťažký, riskantný a hanebný. Takéhoto života sa však bála menej než služby kanaánskym bohom.

„Prosím ťa, otec. Nevieť, či budem schopná zvládnuť život v chráme.“ Od dcér sa očakávalo, že bez spochybňovania poslúchnu rodičov. Jej námietky a prosby sa dali vysvetliť ako neposlušnosť. Otec ju mohol priviesť do ktoréhokoľvek chrámu násilím a predat' ju. Nič by nezmohla. Vravela si, že jej otec by sa k niečomu takému nikdy neznižil, no potom si pripomenula, ako sa minulý večer ubezpečovala, že by od

nej nikdy nepožadoval prostitúciu. Pôda pod jej nohami bola otrasená. Nič nebolo isté.

Karim, ktorý vstúpil do miestnosti uprostred tohto rozhovoru, vybuchol: „Otec, toto dievčaťu nemôžeš urobiť. Zničíš ju!“

Imri netrpezlivo mávol rukou. „Azda si prišiel na spôsob, ako cez zimu uživiť rodinu? Zohnal si si prácu? Alebo je tu dedičstvo po bohatom strýkovi, o ktorom netušíme?“

„Nie, ale ešte som sa o nič nepokúsil. Sú aj iné práce, iné možnosti.“ Rachabino srdce poskočilo v nádeji, že jej brat bude oporou. No jej nádej zhasla hneď po otcovej odpovedi.

„Kým si uvedomíš, že tvoje sebavedomie nič nezmôže, ty, tvoja krásna žena i vaše nenarodené dieťa zomriete od hladu. Rachab je jediný prostriedok, ako môžeme prežiť. Naša jediná možnosť,“ zopakoval s krutou istotou.

Karim zvesil hlavu a viac neprehovoril.

Rachab klesla na dlážku, neschopná ovládnuť plač. Imri prešiel na opačnú stranu miestnosti, sadol si do kúta a civel do prázdna. Rozhovor stíchol a rozdelili ich nevyslovené slová. V tom tichu Rachab cítila, ako sa medzi ňou a otcom dvíha stena, nepreniknuteľná ako hradby ich mesta.

Rachab si uvedomila, že sú obaja pošpinení hanbou. On preto, že zlyhal ako jej otec – *ochranca* – a ona preto, čo sa z nej má stať. Ochromilo ju vedomie jeho zrady. Pocit osamelosti, temnejší ako čokoľvek, čo dosiaľ poznala, uzavrel jej srdce ako náhrobný kameň.

Napokon Imri nemohol vzdorovať jedinej dcérinej prosbe. Rachabino odmietnutie ísť do chrámu však dostalo rodičov do zložitej situácie. Ako budú Rachab hľadať zákazníkov? V chráme išlo všetko priamo. No o spôsobe, akým to chcela robiť Rachab, nikto z nich nič nevedel.

„Za rohom býva žena, ktorá predtým zaúčala dievčatá z chrámu,“ povedala jej matka. „Teraz pomáha dievčatám, čo to robia na vlastnú päsť.“

„Viem, o ktorej hovoríš,“ zašepkal Imri. „Pripadá mi tvrdá.“

„Aj ja ju poznám.“ Rachab videla, ako tá žena vyfacakala jedno z dievčat tak, až sa mu z uší spustila krv. „Asi to nie je najlepší plán.“

„Vždy máš niečo proti mojim návrhom,“ povedala matka a hlas sa

jej vyčítavo zachvel. „Vieš, ako to bolí *mňa*? Vieš, ako materinské srdce zraňuje, keď musí znášať bolesť svojho dieťaťa?“

„Nie, asi neviem,“ povedala Rachab a jej slová boli tvrdé ako skala. Považovala to za prístup, ktorý mal zatieniť všetky zjavné známky jej vlastnej bolesti. To však vzbudilo u jej mamy ďalší trpiteľský záchvat a Rachab nemala pocit, že by ju mala utešovať vo chvíli, keď žiali nad vlastnými zničenými snami.

„Pozrite, prečo by som mala dávať polovicu zisku žene, ktorá je zrejme podvodníčka? Ak treba zarobiť dosť peňazí na to, aby sme prežili zimu, nemôžeme si dovoliť nečestnú partnerku.“

„Rachab, nevieme, ako... ako sa dá tá vec zariadiť,“ povedal otec a udrel pästou do vratkého stola.

Cítila, ako sa v nej dvíha žľč. Ignorovala to a chrapľavo povedala: „Odved'te ma k zlatníkovi Zedechovi. On bude vedieť, čo treba robiť.“ Jej otec občas robil Zedechovi poslíčka. Bol to bohatý človek, kráľovský zlatník, a mal kontakty s jeriškou aristokraciou. A v uplynulých piatich mesiacoch Zedech vždy, keď zahliadol Rachab na ulici, pozeral na ňu s toľkou žiadostivosťou, že si to nemohla nevšimnúť. Vedela, že ju nechce za manželku. Už by bol otca požiadal o jej ruku. No bola by sa stavila, že za to druhé je ochotný zaplatiť. A mala v úmysle podnietiť ho, aby platil dobre. Povedala si, že ak už má podstúpiť túto hrôzu, získa okrem obživy pre svoju rodinu v tomto neúrodnom roku čosi aj pre seba. Oslobodí sa od svojho otca. Ešte vždy ho mala rada a bola dokonale oddaná svojej rodine. No rozhodla sa, že už nezostane pod jeho ochranou.

„Čo s tým má Zedech?“ spýtala sa matka.

Imri neodpovedal. Sklopil zrak, utrel si tvár opakom dlane a povedal: „Ako si želáš.“

Rachab sa uchýlila do záhrady, aby si mohla osamote poplakat'.

„Koľko treba na to, aby sme tento rok vyžili?“ spýtala sa Rachab otca, keď kráčali k Zedechovmu zlatníctvu. Pri každom kroku sa jej podlamovali nohy, no odmietla sa poddať strachu, ktorý vychádzal z jej vnútra a zadúšal ju.

„Prečo?“

„Zapýtaj toľko. A ešte zlatý náhrdelník, náušnice a náramky pre mňa.“

„Síce si pekná, no nie až taká pekná. Nijaký muž so zdravým rozumom by za jedínú noc toľko nedal, a tebe už vôbec nie.“

Uvažovala, či je dost' príťažlivá na to, aby podnietila Zedecha rozlúčiť sa s obsahom jeho tučnej peňaženky. Vedela, že v posledných dvoch rokoch príťahuje mužské pohľady, pretože jej telo rozkvitlo a nepoddajné dievčenské vlasy zjemneli, splývali do krásnych tmavohnedých kučier s červenkastým nádychom. Je dost' dobrá pre Zedecha? „Nie za jedínú noc,“ odvetila zamyslene. „Za tri mesiace. Získa ma ešte mladú a sviežu... skôr ako ktokoľvek iný...“ Odmlčala sa. Nezniesla by, keby musela túto vec robiť zakaždým s niekým iným a muži by do jej života striedavo prichádzali a odchádzali z neho. Stály milenec sa môže po čase stať znesiteľným.

„Spýtam sa ho, no nečakaj, že na to pristúpi.“

„Je to výhodný obchod. Pristúpi naň. No pamätaj, tri mesiace a ani o deň viac.“ Jej otec na ňu pozrel tak, akoby ju nikdy predtým nevidel. Azda to tak aj bolo. Sotva spoznávala samu seba.

Zedech bol bučaťatý muž s vyčnievajúcimi prednými zubami. Obliekal sa prepychovo a bol ozdobený zlatom od prstencov na brade až po roztomilé zvončky na pletených topánkach. Keď videl, že do jeho obchodu vstupuje Rachab s otcom, hneď zamieril k nim a poslal pomocníka inam. „Dobrý deň, Imri,“ povedal a cival na Rachab.

Na jeho tmavých zreničkách videla odraz vlastnej tváre – úzky nos, plné pery, veľké orieškovohnedé oči spuchnuté od slz. Pred touto návštevou si umyla vlasy a teraz jej vykúkali spod závoja, nepoddajná masa žiarivo gaštanových kučier, ktoré jej obklopovali tvár a splývali po chrbte. Pripomenula si, prečo si ich umývala, začervenala sa od hanby a zúfalstva – no pozerala Zedechovi do očí.

Otec si odkašľal. „Môžeme sa s vami porozprávať, pane? Súkromne.“

Zedech tvrdo vyjednával, no otec necúvol. Zedech cival na Rachab, prstami si prechádzal po perách a vyslovil konečnú sumu. Imri pokrútil hlavou a zlatník odišiel. Rachab chytila otca za ruku a ťahala ho preč. Utrápene na ňu pozrel, no nepustila ho, kým nevstal. Zedech, vidiac ich odhodlanie, sa vrátil a ponuku prijal. Rachab neuniklo, že to otca ohromilo. Prinútila sa zachovať pokojný výraz, nedala najavo vlastné prekvapenie. Rovnako ako otec, ani ona takmer nebola schopná uveriť, že je Zedech ochotný zaplatiť za ňu takú sumu.

Tri mesiace bol Zedech jej pánom. Páčilo sa mu, že je neskúsená. Páčilo sa mu, že počas prvého týždňa zakaždým plakala. A ochotne ju

utešoval. Nebol k nej krutý. Nikdy ju nezbil ani nezneužil. Ak sa jej niekedy z neho i z vlastného správania dvíhal žalúdok, nedala to najavo.

Po troch mesiacoch dal Zedech Rachab mešec plný zlata. K jej pôvodnej požiadavke pridal navyše retiazky na členky, a keď zrákala mince, zistila, že aj tých je viac. Myslela si, že sa pomýlil. „Pane,“ povedala, „dali ste mi priveľa.“

„Moja malá Rachab odmieta peniaze?“

„Svojich zákazníkov neklamem.“

„Zákazníkov?“ Zagúľal očami. „Mala si len jedného. A neklameš ma, dievča. Dávam ti to.“

Rachab sa s vďakou uklonila a zovrela v ruke peniaze, spolu dúfajúc, že ju Zedech požiadava, aby zostala dlhšie. Nestála o jeho dotyky, no radšej by bola zostala s jedným mužom, než by sa mala stýkať s viacerými. Zedech však neprejavil záujem. Zjavne jej mal už po krk.

Vrátila sa domov a podala mešec zlata otcovi. „Od Zedecha. Platba za tri mesiace.“

Otec nazrel do mešca a zalapal po dychu. „Toľko? Nečakal som, že zaplatí až toľko!“

„No viac už nedá. Skončil so mnou. Už ma nechce.“ Rachab žmurkajúc potláčala slzy.

„A čo si čakala?“ Imri na ňu letmo pozrel a znova venoval pozornosť mešcu. „Čudujem sa, že s tebou vydržal až tak dlho. Je to sveták. Zvyknutý na to najlepšie.“

Čím naznačoval, že ona nie je to najlepšie. Rachab klesla na podušku. Otcove slová jej tvrdo pripomenuli pravdu, ktorú si sama nebola ochotná pripustiť. Keď ju muž skutočne spozná, stratí o ňu záujem. Musí mať nejaké nedostatky alebo je istým spôsobom neprijateľná. Jej otec to vie. Zedech to vie. A teraz to už vie aj ona. Premkol ju chlad. Zložila si hlavu na kolená, ovinula si ruky okolo nôh a začala sa pohojdávať. Otec odišiel do druhej izby, ukázať zlato matke a bratom. Nebyť príležitostných Zedechových pozorností v podobe pšenice a oleja, ich rodina by už bola zomrela od hladu. Zlato im pomôže prežiť zvyšok roka a kúpiť si zrno, aby mohli zasieť obilie na budúcu žatvu.

Cez tenký záves oddeľujúci miestnosti počula tmené hlasy rodičov. „Imri, čo s ňou teraz bude?“ spytovala sa tichým piskľavým hlasom matka. „Nemohol by si Zedecha presvedčiť, aby ju u seba nechal?“

„A ako to mám podľa teba urobiť? Omrzela ho a hotovo.“

„A čo s ňou teraz urobíme? Už sa s ňou nikto neožení.“

„To si vedela od prvého dňa. Bude musieť využiť situáciu čo najlepšie. A my tiež. Nevyzerá zle. Určite sa ešte nájdu muži, čo ju budú chcieť. Samozrejme, na istý čas.“

Rachab sa ešte väčšmi schúlila a pridusila ston. Bez uvažovania schmatla do oboch dlaní hodvábnu látku svojho prepychového odevu a zvierala ju ako vystrašené dieťa deku. Zadúšal ju strach, keď si predstavila budúcnosť – Zedečov, ktorí budú prichádzať a odchádzať. Svoj život. Svoju posteľ.

Žiaľila za snami, ktoré sa nenaplnia, stratenými príležitosťami. Oplakávala zničený osud. Napokon vyčerpaná zavrela oči a ľahla si na studenú dlážku. Uprostred beznádeje jej hlavou prebleskla myšlienka. Jednu možnosť má. I keď jej už zostáva len predávať svoje telo za peniaze, môže si vyberať milencov. Môže začať a ukončiť vzťah na základe vlastného rozhodnutia.

Okúsila Zedechovo odmietnutie a bolo ho trpké prehltnúť. Aspoň tejto trpkosti sa môže vyhnúť. Stane sa paňou vlastného srdca. Nikoho doň nevpustí a všetkých odvrhne skôr, než si, rovnako ako Zedech, uvedomia, že nie je hodna lásky.

Počas mesiacov, keď bola Rachab pod Zedechovou ochranou, spoznávala iných vplyvných mužov, jeho známych. Niekoľkí z nich naznačili, že keď s ňou Zedech skončí, radi ho nahradia.

Rachab si vyberala starostlivo a vždy mala v danom období len jedného milenca. Trvala na tom, že muž musí byť pre ňu prijateľný. Klientov bolo málo, boli však štedrý. To, že trvala na vlastnom výbere, bolo nezvyčajné a zvýšilo to jej popularitu medzi mužmi z vyšších vrstiev. Súperili o to, kto si ju získa.

„Rachab, si najkrajšou ženou v Jerichu,“ povedali jej viacerí. „Ani kráľ nemá vo svojom dome ženu, ktorá by sa dala porovnať s tebou,“ šepkali jej do ucha.

Niekedy sa pri takýchto slovách usmievala, hoci to bola plytká radosť, ktorá netrvala dlho. V hĺbke srdca bola presvedčená, že každého muža, čo tvrdí, aká je výnimočná, omrzí za tri mesiace a odhodí ju ako obhryzené kosti po hostine.

Niekedy sa po tom, čo bola s mužom, schúlila na posteľ a zmocnila sa jej neovládateľná triaška. Boli dni, keď pobozkala milenca na

rozlúčku, usmiala sa naňho, akoby bol stredobodom jej sveta, zavrela dvere a vracala. Hnusilo sa jej to, čo robila. No neprestala s tým. Bola presvedčená, že nemá inú možnosť. Mohlo by sa po tomto všetkom niečo zmeniť? Zostala uväznená vo svojom osude.

Keď mala Rachab sedemnášť, mala už dosť peňazí na to, aby si mohla kúpiť hostinec v mestských hradbách. Odísť z domova bolo ľahšie, ako si predstavovala. Dva roky nočnej neprítomnosti a dní naplnených hanbou ju naučili udržať si odstup od rodiny. Fyzicky odišla tam, kde už dlho bolo jej srdce. Niežeby svoju rodinu ľúbila menej ako predtým. V malom hostinci sa jej často za nimi cnelo, no zistila, že keď je s nimi, cíti sa ešte osamelejšia. A tak venovala čoraz viac času práci v hostinci.

Aj iné majiteľky hostincov v Kanaáne boli zväčša neviestky a hostinec bol úzko spätý s touto ich činnosťou. Rachab však svoje dve profesie rozlišovala. Nie každý, kto pobudol v jej hostinci, bol vítaný v jej posteli. Dbala o to, aby si jej hostinec získal dobrú povesť vďaka jednoduchej elegancii a pohodliu. Vyzdobila ho tkanými gobelínmi a vkusnými kobercami, čím sa vyhla krikľavým ozdobám, ktoré boli bežné v iných hostincoch. A bola to dobrá adresa. Hradby boli v Jerichu exkluzívnym miestom i napriek nevyhnutne úzkym priestorom obydlí a inštitúcií, ktoré v nich boli zabudované. Keď mala Rachab dvadsaťšesť rokov, jej hostinec bol rovnako obľúbený ako ona, hoci bol často prázdny a zriedka poskytovala aj telesné rozkoše. No práve takáto výlučnosť spôsobovala, že oboje bolo žiadané.

Druhá kapitola

Tešne pred tým, ako sa Rachab po prvý raz dupočula o Izraeli, ležala na bavlnenej plachte a prižmúrenými očami pozorovala, ako jej milenec Jobab pochoduje po izbe. Čelo mal také zvráštené, až jej pripomínalo orechovú škrupinu. Videla, že je znepokojený, no trpezlivo čakala, kým povie, čo ho trápi. Muži majú radi ženy, ktoré vedia v správny čas mlčať. Napokon ho unavilo chodiť sem a tam ako lev v kletke a prehovoril.

„Rachab, Hebreji minulú noc porazili kráľa Sehona a jeho synov. Veľkého kráľa Amorejčanov zlikvidovala banda kočovníkov. Teraz je ohrozený celý Kanaán.“

„O čom to hovoríš?“ Ovinula si okolo tela plachtu a posadila sa. „Sehon je neporaziteľný.“ Sehon, jeden z mocných kráľov na východ od rieky Jordán, vládol vo svojom kráľovstve ako orol. Počula mužov vraviť, že je neporaziteľný a jeho kráľovstvo je naveky v bezpečí.

„Veď ti vravím, že ho *porazili*. Hebreji. Ich vodca, starý muž menom Mojžiš, poslal k Sehonovi posla so žiadosťou, aby ich nechal v pokoji prejsť po hlavnej kráľovskej ceste. Sehon to nielenže odmietol, ale zhromaždil svoje vojsko a pri Jase ich napadol. Zrejme predpokladal ľahké víťazstvo. Netrvalo však dlho, kým Hebreji zvrátili priebeh bitky.“